

Қарағанды мемлекеттік медицина университеті
Қазақстан тарихы және әлеуметтік-саяси пәндер кафедрасы

СӨЖ

Тақырыбы: Капитал. Ауыспалы айналым мен айналым

Тексерген : Жумадилов С.С

Орындаған: 117 ЖМФ

Қуатова Д.Ж

Қарағанды 2010ж

Мазмұны:

Кіріспе

Негізгі бөлім

- 1. Капиталдың мәніне теориялық көзқарастар**
- 2. Қосымша құн және оны өндірудің тәсілдері**
- 3. Капитал мен инвестицияның қорлануы**
- 4. Капиталдың шеңбер айналымы және айналымы**

Қорытынды

Пайдалынған әдебиеттер

Капитал - бұл өзін-өзі өсіретін құн, қозғалыс, уақыт, адам, құрал жабдықтар. Нарықтық қатынастарға көшкен кезде капитал сөзі жиі қолданылады.

Экономикалық теория классикалық мектебінің негізін салушылар **А. Смит** пен **Д. Рикардо** және қазіргі белгілі американ экономистері **П. Самуэльсон** ойынша, **капитал** - бұл өндіріс құрал жабдығы. Француз экономисі **Жан Батист Сэй** капиталды - бұл ақша сомасы, қаржылар, бағалы қағаздар деп есептеген.

Инвестиция - неміс тілінен аударғанда кәсіпорынға пайда табу дегенді білдіреді. **Инвестиция** - бұл кәсіпорындардың пайда табу мақсатында ұзақ мерзімге салынған **капитал** мөлшерін көрсетеді.

Инвестиция

```
graph TD; A[Инвестиция] --> B[Материалдық]; A --> C[Ақшалай];
```

Материалдық

Ақшалай

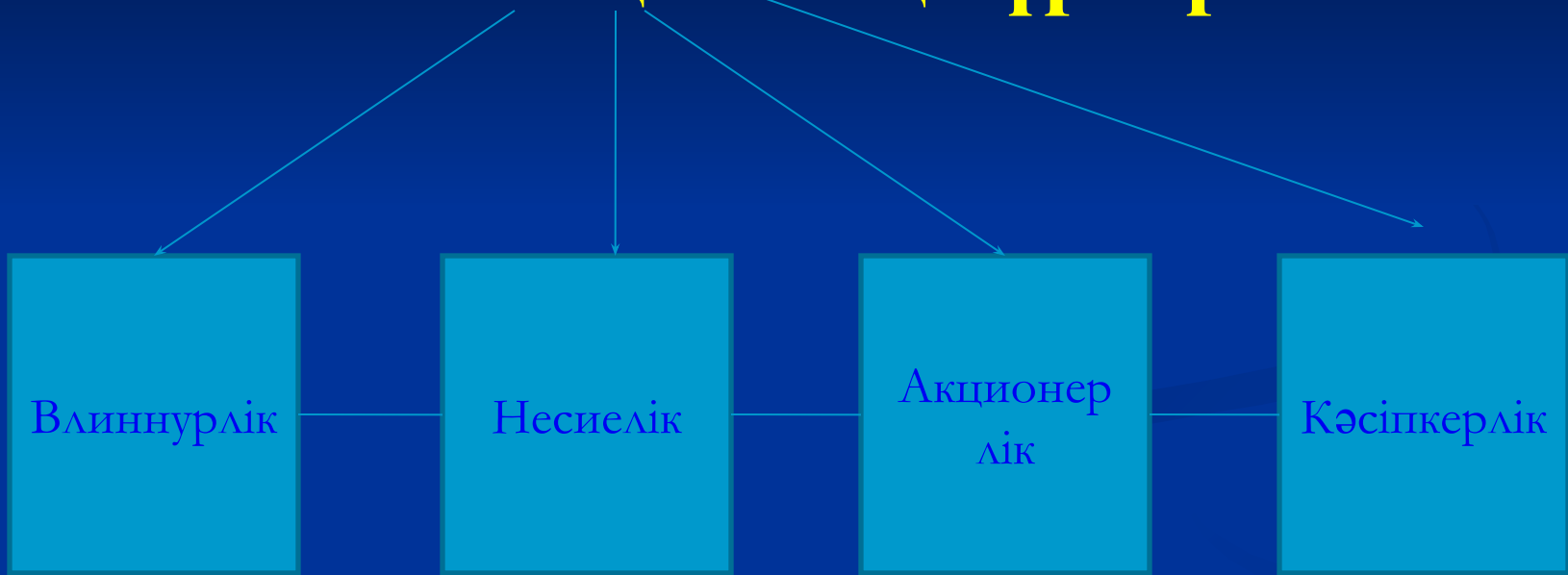
1. Материалдық - заттық инвестиция. Ол салынуға тиісті, өндірістік және өндірістік емес объектілер.

2. Ақшалай - қаржы түрінде.

Инвестиция пайдаланудың тиімді бағыттары:

- Жаңа құрылыстар жаңадан игерілген;**
- Қолданыстағы кәсіпорындарды екінші және кейінгі кезеңдерде салу үшін оларды кеңейту;**
- Қайта құру немесе жаңғырту;**
- Қолданыстағы кәсіпорындарды техника мен қайта жабдықтау;**

Инвестицияның түрлері

Капитал мен инвестицияның қорлануы

Өндірістің тұрақты жаңалану процесін ұдайы өндіріс дейміз. Ұдайы өндіріс жай және ұлғаймалы болады. Өндірістің жыл сайын көбірек, ұлғаймалы ауқымда жаңаруын ұлғаймалы өндіріс дейміз.

Капитал қорлануының факторлары:

- Қосымша құнның нормасы;
- Қызмет атқаратын капитал мөлшері;
- Еңбек өнімділігінің артуы;
- Қосымша құн бөлігінің қорлану және тұтыну арасындағы пропорция;

Капиталдың қорлану процесі 2 түрде жүзеге асады

1. Капиталдың
шоғырлануы

2. Капиталдың
орталықтануы

Өндірістің шоғырлануы - бұл ірі кәсіпорында барынша өндіріс құрал жабдығын, жұмыс күшін және өнімді шығаруды бір қолға жұмылдыруды айтамыз.

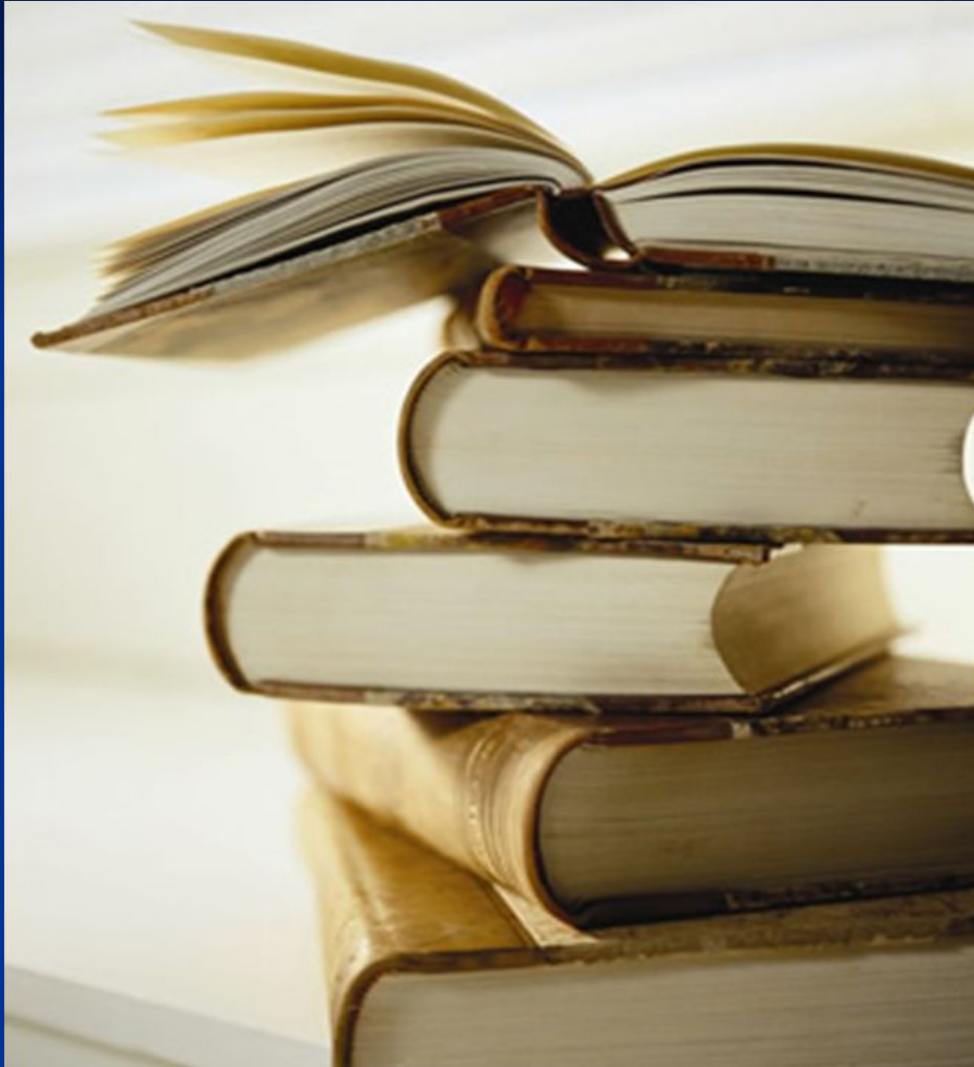
Капиталдың шеңбер айналымы

Капитал - өз қозғалысында өндіріс сатысына және 2 айналыс сатысына өтеді. Ол өз айналымын белгілі уақыт кезеңінде жасайды. **Капитал** шеңбер айналымының жеке акті ретінде емес, кезеңдік процеспен айналуын **капитал айналымы** дейміз.

Қорытынды

Қазіргі жағдайда негізгі капиталды жедел амортизациялауды жүзеге асыру қорды ынталандырудың және экономикадағы құрылымдық өзгерістердің басты құрамы ретінде болады.

ПАЙДАЛЫНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

1. Экономикалық теория курсы.
Проф.Чепурина М.Н.,проф.
Киселева Е.А. редакциясымен М.,
«АСА» Баспасы,
«Экономика» бөлімі. 2000, 2001
2. Котлер Ф. Маркетинг негіздері.
М.,1999.
3. Әкімбеков С, Баймұхаметова А.С.,
Жанайдаров У.А.
Экономикалық теория.
4. Оқу құралы.- Астана, 2002.- 464
бет.
5. Крымова В.Ж. Экономикалық
теория. Алматы,2002. – 118 бет.

**Назар аударғандарыңызға көп-
көп рахмет!!!**